

Förlossningsarbete Värkar

kontraktion och relaxation

- **Autonoma, spontana och rytmiska** till skillnad från skelettmuskulatur.
- Styrs från centra i muskel själv, oberoende av externa impulser
 - förlossningsvärkar även efter tvärsnittslesion

- vid rädsla tidigt under förlossningen
upphör värkarna
- sällan effektiva värkar innan huvudet har
ställt in sig
- bättre värkar efter lavemang
- palpation med delning av membran från
uterus nedre pol, stimulerar
- amniotomi stimulerar värkarbete

Katecholaminer:

- **α -mimetika**
(noradrenaline): stimulerar, (oförutsägbar effekt, går ej att använda kliniskt)
- **β -mimetika:** hämmar (t.ex. terbutalin, Bricanyl)
- **adrenalin:** aktiverar både α och β receptorer, minskad uterusaktivitet, påverkar cirkulation oanvändbart.
- Vid oro ökar katecholaminer, detta leder till längre och mer ineffektivt värkarbete.

Fergusson reflex:

- sent under förlossningen ökar insöndringen av oxytocin, p.g.a. att FFD trycker mot cervix och övre delen av vagina. **OBS!**

Oxytocin

- förvaras och insöndras i hypofysen
- ↑ känslighet hos uterus ju längre graviditeten fortskrider
- ökar gradvis under graviditeten
- ej signifikant ökning vid förlossningsstart

Bröststimulation

leder till → oxytocin

Syntetiskt oxytocin

- Syntocinon®
- Partocon®

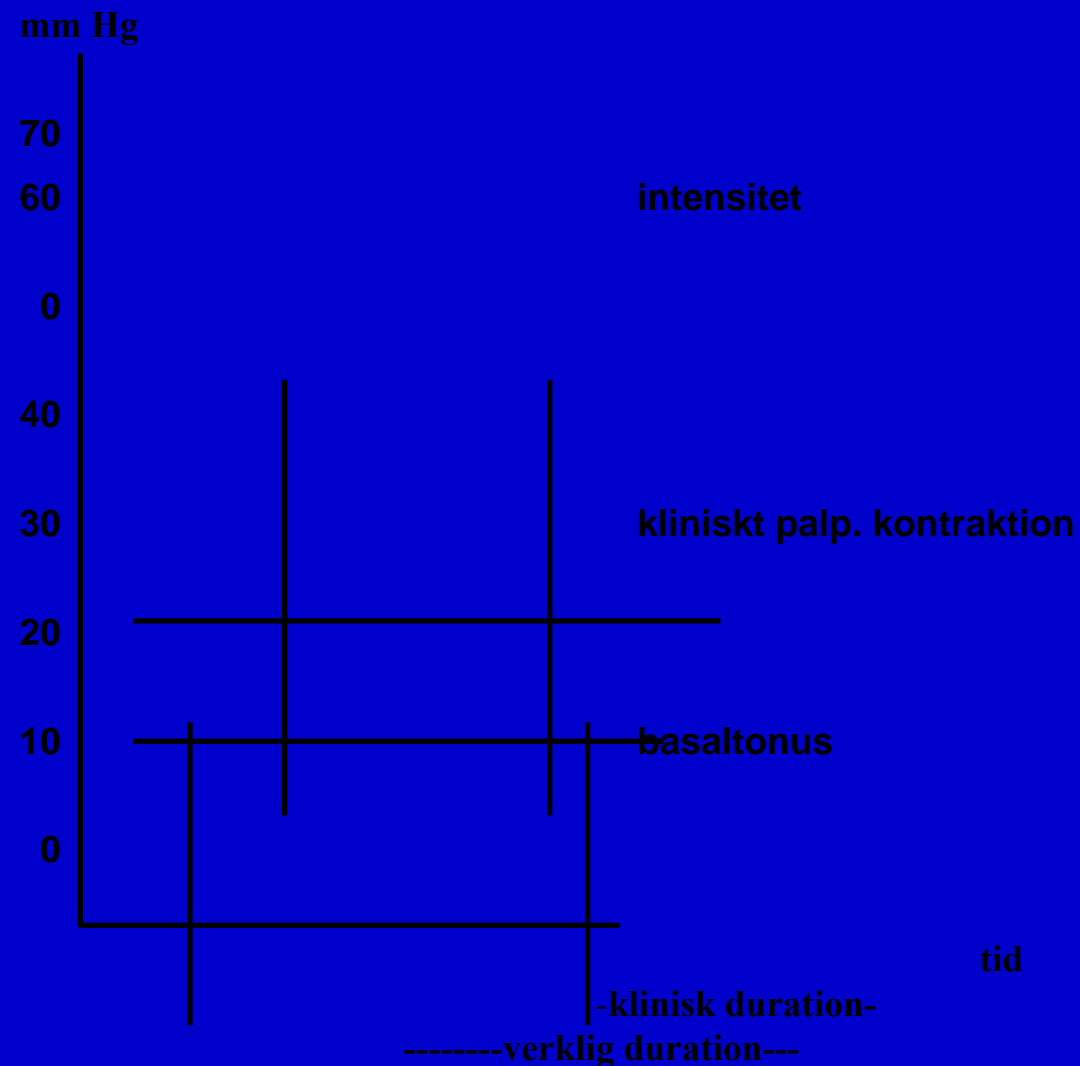
Uterus förändringar under graviditet och förlossning:

corpus: består ffa av muskler, växer spänns ut, "förvarar"

cervix: ffa bindväv, mjukas upp, behåller utseende till sent, "bevarar".

Uteruskontraktioner

Tryckmätning: extern: frekvens intern: frekvens och tonus

- **Tonus:** trycket intrauterint mellan två värkar = vilotryck
- **Intensitet:** tryck vid kontraktionens höjdpunkt
- **Duration**
- **Frekvens**

Montevideo enheter

antal kontraktioner på 10 min x
intensiteten (medelvärde av alla
IU-trycktoppar under 10 min)

Uteruskontraktioner under olika delar av graviditeten

före vecka 20:

lokala kontraktioner 1-5 mm hg

vilotryck konstant under graviditeten, 5-10 mm hg

Braxton Hicks kontraktioner

(=förvärkar)

oregelbunden :

duration

intensitet

frekvens

Påbörjar ej förlossning men tömmer uterusmuskulaturen på blod och ser till att blod kommer till uterina sinus och intervillösa utrymmet.

Braxton Hicks kontraktioner triggas från olika delar av uterus oftast från hörn, dom flesta sprider sig ett kort avstånd medan andra går över uterus som en förlossningsvärk.

Förlossningen startar

- Varför övergår spontana, okoordinerade rörelser plötsligt till ett regelbundet värkarbete?
- när förlossningsarbetet börjar blir stora delar av myometriet involverat i koordinerat kontraktilt mönster.
- värkar startar i ett uterushörn **MER**

Normala förlossningsvärkar

- börjar i fundushörnen
- maximal styrka i hela uterus samtidigt
- kontraktioner med 3-5 min intervall
- tryck: 50-80-100 mmHG
- vilotryck: 5-10 mmHg fram till slutet då det blir, 12-14 mmHg

Farmaka som stimulerar värkarbetet

Oxytocin

- år 1909 extrakt från hypofys, år 1954 syntetiskt
- halveringstid: 3-4 minuter
- effekt efter 2-4 min
- max effekt efter 10-15 min
- under tidig graviditet är uterus relativt okänslig för oxytocin